

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de lege pentru modificarea Codului cu privire la știință și inovare a Republicii Moldova nr.259/2004 (număr unic 221/MEC/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea Ministerului Educației și Cercetării
Avizare I		
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 11-19/1080 din 11.04.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Serviciul de Protecție și Pază de Stat (aviz nr. 2/900 din 03.04.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr.03-1032 din 18.04.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 42/1647 din 11.04.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/514 din 07.04.2023)	1. La Art. I, pct. 4, subpunctul (2) propunem examinarea oportunității reformulării textului „echipamente (sau seturi de instrumente) științifice importante”, reieșind din faptul că cuvintele „echipamente științifice importante” are sens ambiguu, urmând a fi ajustat prin prisma regulilor stabilite de art. 54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> Definiția a fost preluată din Manualul Frascati și are ca scop ajustarea terminologiei utilizate în Codul cu privire la știință și inovare, la terminologia utilizată în manualele metodologice acceptate la nivel internațional, editate de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) și utilizate la nivelul Uniunii Europene.
	2. La Art. I, pct. 11, se înaltează obiecțiile precum urmează:	

		<p>- lit. b) să fie completată cu textul: „cu excepția celor în domeniul militariei.”</p> <p>- lit. d) să fie completată cu textul: „cu excepția celor în domeniul militariei.”</p> <p>Completările solicitate sunt necesare reieșind din specificul instituției de învățământ superior din subordinea Ministerului Apărării și modul de stabilire a obiectivelor de cercetare în raport cu necesitățile Armatei Naționale.</p>	
<p align="center">Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr.21-1917 din 06.04.23)</p>	<p align="center">1.</p>	<p>În corespundere cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, Guvernul și-a propus să optimizeze și operaționalizeze un sistem de planificare strategică integrat și coerent, precum și corelat cu cadrul bugetar.</p> <p>Pentru raționalizarea numărului de documente de politici sectoriale, întru asigurarea corelării și sinergiei dintre acestea și abordării sistemice între diverse domenii de politici, precum și pentru alinierea acestora la cadrul bugetar, se recomandă elaborarea documentelor de politici în mod prioritar pentru domeniile de activitate indicate în Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.</p> <p>Mai mult ca atât, prezenta Strategie devine documentul strategic de referință pe termen lung în vederea asigurării coerenței dintre politicile naționale, sectoriale și cadrul bugetar, care include un șir de priorități și ținte interconectate, având menirea de a seta repere și direcții de acțiune ce vor sta la baza elaborării documentelor de politici sectoriale.</p> <p>În context, întru asigurarea aplicării adecvate a cadrului normativ privind planificarea strategică, precum și evitarea unor interpretări echivoce, propunem revizuirea, sau după caz abrogarea art. 27 din Codul cu privire la știință și inovare (pct. 5 din proiect).</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Art. 27 din Cod conține prevederi privind Programul național în domeniile cercetării și inovării care, prin prisma prevederilor hotărârii de Guvern nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, reprezintă un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care detaliază și concretizează acțiunile ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate. Programul național în domeniile cercetării este un document strict sectorial, comparativ cu caracterul general al Planului național de dezvoltare.</p>

		<p>Adițional, remarcăm că, prioritățile și obiectivele de dezvoltare a domeniului cercetării și inovării pot fi integrate în Planul național de dezvoltare, documentul operațional de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, și care asigură o planificare mai riguroasă a politicilor, pe deplin aliniată la posibilitățile și angajamentele financiare, dar și raționalizarea procesului de planificare strategică.</p>	
2.		<p>La pct.8 din proiect privind constituirea Consiliului Consultativ pentru Știință și Tehnologie, recomandăm substituirea sintagmei „principii benevole” cu reglementări care dispun că activitatea în cadrul Consiliului va fi fără remunerare.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
3.		<p>La stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ urmează a se ține cont că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative este aplicabilă norma imperativă, reglementată la art. 56, conform căreia actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</p> <p>Respectiv, intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării necesită a fi argumentată în nota informativă.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Nota informativă a fost completată cu expunerea de argumente pentru intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>

<p>Ministerul Justiției (aviz nr.04/1-3123 din 13.04.23)</p>	<p>1.</p>	<p>Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 (număr unic - 221/MEC/2023), se rețin următoarele observații și propuneri de ordin redacțional. În denumirea proiectului hotărârii se va rectifica denumirea codului, deoarece s-au omis cuvintele „al Republicii Moldova”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>2.</p>	<p>La proiectul de lege: La pct. 1, din considerente de tehnică legislativă, ghilimelele trebuie inserate doar în fața art. 5 și la finalul textului art. 7.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>3.</p>	<p>La pct. 2, în legătură cu soluția legislativă privind completarea codului cu art. 7¹, se va analiza dacă nu ar fi necesar de supus modificării redacția actuală a art. 14 din cod, consacrat subiecților domeniilor cercetării și inovării. Suplimentar, la art. 7¹ cuvintele „unităților fără personalitate juridică” urmează a fi revizuite prin prisma art. 95¹ din proiect.</p>	<p>Se acceptă parțial Art. 14 din Codul cu privire la știință și inovare nu necesită a fi modificat, deoarece soluția legislativă propusă nu este în contradicție cu prevederile art. 14 din Cod. Suplimentar, în art. 7¹ după cuvântul „unităților” a fost adăugată sintagma „de cercetare și inovare”, în vederea aducerii în concordanță cu art. 95¹ din proiect.</p>
	<p>4.</p>	<p>La pct. 4, pentru păstrarea unității terminologice, în conținutul art. 23 alin.(3), sugerăm substituirea cuvintelor „oricărui cercetător științific” cu cuvintele „oricărui subiect al domeniilor cercetării și inovării”. Tot aici, cuvintele „în vigoare” necesită a fi excluse, deoarece se aplică doar actele normative în vigoare.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>5.</p>	<p>Amendamentele de la pct. 5 și 6 se vor comasa, deoarece se propune expunerea în redacție nouă a două articole consecutive din cod. Astfel, partea introductivă a pct. 5 va avea următorul cuprins: „5. Articolele 27 și 28 vor avea următorul cuprins:”. În continuare, vor fi redactate între ghilimele textele celor două articole.</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>Observația de mai sus este valabilă și pentru pct. 12, referitor la art. 105 alin. (1) și (2), alin. (5) și (6).</p>	
6.		<p>La pct. 6, în conținutul art. 28 alin. (2), textul „în conformitate cu metodologia de finanțare instituțională, aprobată de Guvern” propunem a fi exclus, deoarece admite dublaj în reglementare (a se vedea pct. 3 referitor la art. 13 alin.(3)).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
7.		<p>La pct. 7, în ce privește conținutul art.52: La alin. (1) sugerăm a fi revizuit textul „în baza evaluării efectuate de evaluatorii naționali și/sau internaționali”, deoarece din conținutul normei nu este clar dacă aceasta ar avea în vedere evaluarea prevăzută la art. 28 sau o altă evaluare. Or, este de menționat că, potrivit art. 28 alin. 2 norma acestuia s-ar referi la evaluarea organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării, care va fi luată în considerare la stabilirea finanțării instituționale.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Prevederile art.52 se referă la finanțarea prin competiții de proiecte în domeniile cercetării și inovării, care se efectuează de către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare. Modul de desfășurare a competițiilor, de selectare și de finanțare a proiectelor sunt stabilite în metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobată de Guvern.</p> <p>Art. 28 din Cod prevede o altă evaluare - proces de apreciere multicriterială și sistematică a capacităților și performanțelor organizațiilor din domeniile cercetării și a personalului științific și științifico-didactic al acestora, în vederea îndeplinirii misiunii asumate, organizat de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, pe baza metodologiei de evaluare, aprobată de Guvern.</p>
8.		<p>La alin. (3) sugerăm revederea normei, în sensul clarificării cuvintelor „conducerea căreia certifică legalitatea procedurilor de evaluare”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Norma a fost exclusă, deoarece prevederea se conține în mai multe documente din cadrul normativ secundar.</p>
9.		<p>Referitor la soluția legislativă conținută la pct. 7, ar fi necesar de analizat dacă nu s-ar cere introducerea modificărilor la art. 88 alin. (3) și (5) lit. d) din cod.</p>	<p style="text-align: center;">Se ia act</p> <p>Modificările propuse nu necesită introducerea modificărilor la art. 88 alin. (3) și (5) lit. d) din cod.</p>

	10.	La pct. 8, pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate, la art. 60 ¹ alin. (1) și (2), cuvintele „autoritatea administrației publice centrale responsabilă” urmează a fi substituite cu cuvintele „organul central de specialitate responsabil.”	Se acceptă
	11.	La pct.10 semnalăm că, la art. 95 dispoziția propriu-zisă de modificare a lit. h) este realizată cu ajutorul unui alineat distinct, dar nu încorporată în cadrul alineatului unic, astfel cum este specific procedeeleor de modificare a actelor normative.	Se acceptă
	12.	La pct. 11, în textul art. 95 ¹ lit. c), cuvintele „din prezentul cod” necesită a fi excluse, ca fiind inutile.	Se acceptă
<p style="text-align: center;">Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/1-03/32/610 din 28.04.2023)</p>	1.	<p>De ordin general</p> <p>Pe parcursul proiectului de hotărâre se utilizează noțiuni, precum: „unitate de cercetare și inovare” din cadrul instituțiilor de învățământ superior și „comunitate de cercetare”, care nu se regăsesc în legislația națională de specialitate. Totodată, conform prevederilor art. 106 alin.(8) din Codul educației nr. 152/2014, instituțiile de învățământ superior au posibilitatea de a crea, independent sau în parteneriat, instituții publice de cercetare și inovare, centre experimentale și didactice, clinici universitare, spitale universitare, stațiuni și terenuri didactice, incubatoare de afaceri, cluburi sportive și studii de creație, precum și societăți comerciale, prin care să își realizeze misiunea și să valorifice propriile rezultate ale activităților de cercetare și inovare desfășurate.</p> <p>În acest sens, nu este clar cum noțiunile noi introduse în proiectul de hotărâre se racordează la prevederile Codului educației.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Notiunea de „unitate de cercetare și inovare” reprezintă o subdiviziune structurală a instituțiilor de învățământ superior și nu presupune crearea unei altei instituții publice. Prevederile care redau noțiunea „unitatea fără personalitate juridică” sunt expuse în art. 95¹. Subsecvent, în conformitate cu art.79 din Codul Educației nr. 152/2014 autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestionare, de exercitare a libertăților academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior.</p> <p>Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, <i>structurării și funcționării instituției</i>, activității didactice și de cercetare științifică, administrării și finanțării.</p>
	2.	La art.1 din proiectul de Lege La pct.3 (referitor la art. 13)	Se acceptă parțial

		<p><i>Alin.(1)</i> se propune de completat cu alte surse financiare, reieșind din prevederile art.88 alin.(2) din Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004.</p> <p>În alin.(3) cuvântul „alocă” de substituit cu cuvântul „efectuează”.</p>	<p>Alin. (1) al articolului 13 definește „finanțarea instituțională”, dar nu enumără sursele de finanțare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării. Acestea sunt stabilite în articolul 88 alin. (2) din Codul cu privire la știință și inovare și nu se modifică prin prezentul proiect.</p> <p>La alin. (3) cuvântul „alocă” s-a substituit cu cuvântul „efectuează”.</p>
	3.	<p>La pct.4 (<i>referitor la art. 23</i>)</p> <p><i>Alin.(1)</i> prevede „facilități” pentru desfășurarea activităților de cercetare, în același timp, pe parcursul conținutului Codului și a modificărilor propuse acestea nu sunt specificate. Mai mult ca atât, nici în Nota informativă nu sunt prezente explicații în contextul dat. În acest sens, proiectul și Nota informativă urmează a fi completate cu prevederi ce țin de facilități.</p> <p>La pct.7 (<i>referitor la art. 52</i>)</p> <p>Prevederile <i>alin.(1)</i> urmează a fi modificate, întrucât nu sunt racordate la art. 61 din Codul cu privire la știință și inovare, ce ține de atribuțiile Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare. Totodată, prevederile alineatului dat au un caracter general și contravin prevederilor art.7 și art.42 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilități bugetar-fiscale nr. 181/2014, conform căreia sursele și cheltuielile autorităților/instituțiilor bugetare se reflectă și se efectuează exclusiv în/din bugetul de la care se finanțează, precum și asigură respectarea ierarhiei organizaționale ca element al clasificăției bugetare. Astfel, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare nu poate finanța direct instituțiile și organizațiile din sfera științei și inovării a căror fondatori sunt alte autorități publice centrale.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenul de „facilități” este utilizat pentru a defini instalații, echipamente și/sau seturi de instrumente științifice, resurse de cunoștințe precum colecții, arhive, baze de date, etc. care permit cercetătorilor desfășurarea activităților de cercetare în orice domeniu științific sau tehnologic și nu este folosit în sensul Codului fiscal nr. 1163/1997.</p>
	4.		<p>Se acceptă</p> <p>Norma a fost exclusă.</p>

<p align="center">Academia de Științe a Moldovei (aviz nr. 139-08/7 din 07.04.2023)</p>	<p align="center">5.</p>	<p>La pct.8 (referitor la art. 60¹) Conform prevederilor pct.7, Codul cu privire la știință și inovare urmează a fi completat cu un articol nou, care prevede constituirea Consiliului Consultativ pentru Știință și Tehnologie. În același timp, nu este clar câți reprezentanți vor fi în componența Consiliului respectiv și dacă membrii acestuia vor fi remunerați. Astfel, întru a evita aprobarea unui proiect de hotărâre fără acoperire financiară, se propune de completat <i>pct.8</i> la final cu un alineat nou în redacția următoare: „<i>Activitatea în calitate de membru al Consiliului administrativ nu este remunerată.</i>”</p>	<p align="center">Se acceptă</p>
<p align="center">1.</p>	<p>Articolul 13, în redacția propusă de autorii proiectului de lege, să fie completat cu următorul alineat: (2¹) Finanțarea instituțională a Academiei de Științe se efectuează în limita alocațiilor bugetare, aprobate prin Legea bugetului anual printr-un compartiment distinct.</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Reglementarea finanțării instituționale a Academiei de Științe este prevăzută în art. 88 alin. 5) lit. c) și nu este obiectul de modificare actuală a Codului.</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Reglementarea finanțării instituționale a Academiei de Științe este prevăzută în art. 88 alin. 5) lit. c) și nu este obiectul de modificare actuală a Codului.</p>
<p align="center">2.</p>	<p>Articolul 16, în redacția propusă de autorii proiectului de lege, după textul „care asigură elaborarea politicii naționale în domeniile cercetării și inovării”, se completează cu cuvintele „precum și la propunerea Academiei de Științe”, acestea fiind urmate de cuvintele “sau a autorităților administrației publice locale.”</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Academia de Științe a Moldovei are statut de instituție publică, de interes național, autonomă și independentă de autoritățile publice, apolitică, care reunește personalități cu realizări deosebite în domeniile cercetării și inovării, constituită pe o durată nedeterminată. Astfel, atribuirea Academiei de Științe a Moldovei a calității de fondator al unor organizații de drept public din domeniile cercetării și inovării nu rezultă din prevederile cadrului normativ general care reglementează activitatea instituțiilor publice, și anume: - în corespundere cu prevederile art. 307 alin.(1) al Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 ”<i>Instituția publică este persoană juridică de drept public care se</i></p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Academia de Științe a Moldovei are statut de instituție publică, de interes național, autonomă și independentă de autoritățile publice, apolitică, care reunește personalități cu realizări deosebite în domeniile cercetării și inovării, constituită pe o durată nedeterminată. Astfel, atribuirea Academiei de Științe a Moldovei a calității de fondator al unor organizații de drept public din domeniile cercetării și inovării nu rezultă din prevederile cadrului normativ general care reglementează activitatea instituțiilor publice, și anume: - în corespundere cu prevederile art. 307 alin.(1) al Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 ”<i>Instituția publică este persoană juridică de drept public care se</i></p>

	<p><i>constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și care este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă.”</i></p> <p>Normele respective urmează a fi interpretate în coroborare cu stipulările art. 32 alin.(1) al Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, potrivit căreia</p> <p><i>”Pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestora pot fi constituite instituții publice.”</i></p> <p>Subsecvenți, evocăm inclusiv normele art. 7 al Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018, care definește autoritatea publică drept <i>”orice structură organizatorică sau organ instituit/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.”</i></p> <p>Prin urmare, entitatea în drept de a crea o instituție publică în condițiile cadrului normativ național aplicabil este în mod exclusiv o <i>autoritate a administrației publice.</i></p>
<p>Articolul 23, alineatul (3) după cuvintele “Infrastructura de cercetare include:” de adăugat sintagma „personalul uman.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Definiția a fost preluată din manualele metodologice, editate de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), utilizate la nivelul Uniunii Europene și are ca scop ajustarea terminologiei utilizate în Codul cu privire la știință și inovare</p>
<p>3.</p>	

	<p>la terminologia utilizată în manualele metodologice acceptate la nivel internațional. Necesitatea completării definiției infrastructurii de cercetare cu sintagma „personalul uman,” nu este argumentată de autorul obiecției.</p>
<p>4.</p> <p>Articolul 60, litera n¹) după cuvintele „recunoașterea și echivalarea titlurilor științifice și științifico-didactice obținute în alte state,” se adaugă cuvintele „a titlurilor de conferențiar cercetător și profesor cercetător obținute în Republica Moldova”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile cu referire titlurile de conferențiar cercetător și profesor cercetător nu prezintă obiectul prezentului act normativ. Ele se vor regăsi în propunerile de modificare a Hotărârii Guvernului nr.325/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de conferire a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior.</p>
<p>5.</p> <p>Articolul 64 se completează cu literele: f¹), g¹), h¹), i¹) cu următorul cuprins: „f¹) coordonează, monitorizează și promovează activitatea în domeniile cercetării și inovării a organizațiilor din subordine”; „g¹) organizează schimbul echivalent de cercetători în cadrul programelor și proiectelor de cercetare”; „h¹) inițiază elaborarea de proiecte, din surse bugetare și proprii, în modul stabilit de legislație”; „i¹) propune Guvernului crearea și lichidarea organizațiilor cu diverse forme juridice de organizare și tipuri de proprietate în domeniile cercetării și inovării, în conformitate cu legislația și cu prevederile statute;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Academia de Științe a Moldovei are statut de instituție publică, de interes național, autonomă și independentă de autoritățile publice, apolitică, care reunește personalități cu realizări deosebite în domeniile cercetării și inovării, constituită pe o durată nedeterminată. Astfel, atribuirea Academiei de Științe a Moldovei a calității de fondator al unor organizații de drept public din domeniile cercetării și inovării contravine cadrului normativ.</p>
<p>6.</p> <p>În alineatul (1) al articolului 65 sintagma „de Adunarea generală a Academiei de Științe” se substituie cu sintagma „de Adunarea generală a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>O astfel de abordare ar îngusta cercul participanților la luarea deciziilor și ar diminua din transparența procesului decizional.</p>
<p>7.</p> <p>Articolul 66, lit. e) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>O astfel de abordare ar îngusta cercul participanților la luarea deciziilor și ar diminua din transparența procesului decizional.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Activitatea secțiilor de științe este reglementată prin Statutul Academiei de Științe și ține exclusiv de competența Academiei de Științe a Moldovei.</p>	<p>e) sunt membri ai unei secții a Academiei de Științe, corespunzător profilurilor științifice;</p>	<p>La articolul 67:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul conținut:</p> <p>(1) În cadrul Academiei de Științe, în corespundere cu domeniile științifice, se constituie secțiile de științe în conformitate cu prevederile statutului AȘM.</p> <p>alineatul (4) se completează cu o nouă literă e¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„e¹⁾ propune Prezidiului distribuirea conform profilurilor științifice a locurilor vacante de membri titulari, membri corespondenți și membri de onoare;”</p> <p>–alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Conducătorul, adjunctul conducătorului și secretarul științific al fiecărei secții de științe sunt aleși, pentru o perioadă de 4 ani, cu votul majorității simple a membrilor secției.”</p>
<p>8.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Alineatul 4 enumeră atribuțiile generale ale Adunării generale a Academiei de Științe, lista nefiind una exclusivă (a se vedea lit. k) din acest alineat, respectiv obiecția în cauză nu este oportună.</p> <p>Cu referință la completarea literei f) se menționează că aprobarea structurii unei instituții publice este de competența organului executiv al acesteia, în concret al Prezidiului Academiei de Științe a Moldovei. Mai mult, coordonarea structurii instituțiilor publice autonome, nu este competența Ministerului Finanțelor.</p>	<p>Articolul 68, alineatul (4):</p> <p>litera c), care prevede o acțiune redundantă de raportare, se exclude, urmând renumerotarea celorlalte alineate.</p> <p>litera f), după sintagma „Ministerul Finanțelor,” se completează cu sintagma „structura Academiei de Științe,”.</p>	<p>9.</p>

	<p>Articolul 95¹, litera c) după sintagma „din prezentul cod;” se completează cu cuvintele „dispune de consiliu științific, care funcționează în baza Regulamentului aprobat de către fondator.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 35 alin.6) din Constituția Republicii Moldova, instituțiile de învățământ superior beneficiază de dreptul la autonomie. Subsecvent, în conformitate cu art.79 din Codul Educației nr. 152/2014 autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestionare, de exercitare a libertăților academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior.</p> <p>Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării instituției</p> <p>ei, activității didactice și de cercetare științifi căăministrării și finanțării.</p>
10.	<p>La pct. 2, art. 7¹ sintagma „obiect de activitate” se va substitui cu sintagma „domeniu de activitate”.</p>	<p>Se acceptă</p>
1.	<p>La pct. 3, art. 13 alin. (1) după cuvintele „instituțiilor de învățământ superior public” se va completa cu cuvintele „și instituțiilor din domeniul patrimoniului cultural”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Tipurile și structura organizațiilor din domeniile cercetării și inovării se conțin în art. 95 din Codul cu privire la știință și inovare.</p>
2.	<p>La pct. 4, art.23 alin.(3) se vor exclude cuvintele „oricărui cercetător științific”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pct. 4, art.23 alin.(3) a fost redactat după cum urmează: Accesul la infrastructura de cercetare finanțată din fonduri publice este asigurat oricărui subiect al domeniilor cercetării și inovării, în baza Regulamentului intern al organizației din domeniile cercetării și inovării.</p>
3.	<p>La pct.8, art. 60¹ alin. (2) se va completa cu cuvintele, care vor prezenta întreg spectru de profiluri din domeniul cercetării și inovării”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pornind de la scopul și atribuțiile Consiliului Consultativ pentru Știință și Tehnologie,</p>
4.		

Ministerul Culturii
(aviz nr. 05-09/879
din 12.04.2023)

<p>fondatorii organizațiilor din domeniile cercetării și inovării asigură întreg spectrul de domenii științifice. Respectiv, asigurarea întregului spectru de profiluri duce la crearea unui grup de lucru nefuncțional, deoarece în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 199/2013 numărul profilurilor științifice este de 108.</p>		
<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu art. 5 din Legea muzeelor nr.262/2017, există o varietate de muzee. Nu toate mezeele, conform clasificării din actul normativ sus-numit, desfășoară activitate de cercetare și inovare. În acest context, este necesar menținerea cuvântului „științific” în vederea delimitării ariei de activitate.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Subsidiar, la art. 95 alin. (1) lit. o) din Codul cu privire la știință și inovare (versiunea în vigoare) se va exclude cuvântul „științific”.</p>	<p>5.</p>
<p>Nu se acceptă</p> <p>Unitatea de cercetare și inovare fără personalitate juridică este o subdiviziune structurală din cadrul instituțiilor de învățământ superior, respectiv prezentul articol nu necesită modificare/completare.</p>	<p>A completa art.14 după cuvântul „organizare”, cu sintagma „unitatea fără personalitate juridică”.</p>	<p>1.</p>
<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile care redau noțiunea „unitatea fără personalitate juridică” sunt expuse în art. 95’.</p>	<p>Se consideră oportun completarea proiectului cu prevederi care redau noțiunea de „unitatea fără personalitate juridică”.</p>	<p>2.</p>
<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 35 alin.6) din Constituția Republicii Moldova, instituțiile de învățământ superior beneficiază de dreptul la autonomie. Subsecvent, în conformitate cu art.79 din Codul Educației nr. 152/2014 autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestionare, de exercitare a libertăților academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în</p>	<p>Luând în considerație faptul, că modificările efectuate urmare adoptării Legii 190/2017 la Codul cu privire la știință și inovare nr.259/2004, au fost abrogate articolele ce țin de statutul juridic al consiliului științific în organizațiile din domeniile cercetării și inovării (art. 142 și 143, redacția anului 2004), precum și absența acestor prevederi în prezența redacție, propunem restabilirea conținutului acestor articole. Această necesitate este argumentată prin lipsa actelor normative, care reglementează condițiile de instituire, componența și atribuțiile principale ale</p>	<p>3.</p> <p>Ministerul Sănătății (aviz nr. 15/1357 din 18.04.2023)</p>

		<p>consiliului științific în organizațiile din domeniile cercetării și inovării.</p>	<p>concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior. Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării instituției, activități didactice și de cercetare științifică, administrării și finanțării. Respectiv, structura și atribuțiile Consiliului științific pot fi reglementate instituțional la nivelul organizației din domeniile cercetării și inovării.</p>
<p align="center">Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (aviz nr. 90 din 10.04.2023)</p>	<p align="center">1.</p>	<p>Art. 5 Cercetare fundamentală – activitate teoretică și/sau experimentală întreprinsă pentru a obține noi cunoștințe despre fundamentele subiacente fenomenelor precum și a faptelor observabile, aplicația sau utilizarea specială a căroră nefiind axată pe termeni de realizare.</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Definiția a fost preluată din Manualul Frascati și modificările propuse denaturează sensul definiției.</p>
	<p align="center">2.</p>	<p>Art. 7 Dezvoltare experimentală – activitate sistematică, bazată pe cunoștințe obținute din cercetare și experiență practică, generatoare de cunoștințe suplimentare, care urmărește obținerea de noi produse sau procese sau îmbunătățirea substanțială a celor existente.</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Definiția a fost preluată din Manualul Frascati și modificările propuse denaturează sensul definiției.</p>
	<p align="center">3.</p>	<p>Art. 7¹ Se propune a substitui sintagma „cercetare-dezvoltare” prin „cercetare-inovare”. Argumentare: 1) Înșuși termenul „dezvoltare” este unul foarte general. Lucru firesc, dezvoltarea trebuie să se manifeste pretutindeni, în orice domeniu. Dezvoltarea poate fi privită prin prisma a unei multitudini de procese de anvergură pentru evoluția generală la nivel mondial, continental, regional, de țară. În Republica Moldova, țară cu aspirații foarte ambițioase în a accede nivelului</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Termenul „cercetare-dezvoltare” este un termen strict reglementat prin Manualul Frascati și prin toate normativele statistice europene ca desemnând o anumită clasă de activități și obiecte de activitate cu trăsături foarte particulare.</p>

European de dezvoltare în toate dimensiunile, dezvoltarea multisectorială conform normelor UE este o prioritate. Totodată, avem instituții implicate în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă lansate de ONU (ODD). Avem nevoie de dezvoltare în sistemele: judiciar; agricol; securitate; financiar; industrial; sănătate; educație și cercetare, sfera socială etc. Dacă vom folosi în denumirea sistemului cuvântul „dezvoltare”, atunci s-ar putea întâmpla, ca la citirea acestui document și a celorlalte din cadrul legal respectiv, să se formeze impresia, precum că comunitatea științifică este responsabilă și trebuie să se implice direct în mersul de dezvoltare în complex. Este indiscutabil rolul comunității științifice prin conexiunea sa la dezvoltarea socio-economică în ansamblu, dar prin intermediul implementării înșuși din partea sectoarelor a soluțiilor științifice, care trebuie să vină ca sprijin. De altfel, deja au fost observate abordări, precum că mediul academic este cel care trebuie să gestioneze cu dezvoltarea și să exercite controlul, activități pentru care nu sunt prevăzute nici resurse umane și financiare, nici prevederi legale, nici careva mecanisme și instrumente. În Art. 27 al proiectului documentului așa și este specificat, precum că, „Guvernul stabilește prioritățile și obiectivele de dezvoltare din domeniile cercetării și inovării... și asigură sincronizarea cu programul strategic de dezvoltare a țării...”. Pe parcursul documentului se mai întâlnesc formulări, având sensul privind rolul domeniilor cercetării și inovării ca bază pentru dezvoltarea socio-economică.

2) A intrat demult deja în utilizare termenul de ecosistem de cercetare, care este privit deseori ca un lanț din mai multe elemente interconectate, așa

	<p>ca: educația-cercetarea-inovarea, care trebuie să aibă ca scop elaborarea soluțiilor pentru provocările apărute în procesul de dezvoltare, care la rândul său, este o evoluare la nivel superior.</p> <p>3) Spre exemplu, în instituțiile Uniunii Europene și a Statelor Membre pretutindeni formularea privind denumirea sistemului și a documentelor este „cercetare - inovare”. Ca exemplu, Directoratul General pentru Cercetare și Inovare al Comisiei Europene; Programul-cadru pentru cercetare și inovare al Comisiei Europene Orizont Europa (și cele anterioare); Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării din România și multe altele.</p> <p>Totodată, în continuare Art. 15 specifică organizația din domeniile cercetării și inovări a fi cea, care desfășoară una din activitățile: cercetări fundamentale și/sau aplicative, dezvoltarea experimentală, implementarea rezultatelor științifice și inovațiilor, transferul tehnologic, pregătirea și perfecționarea cadrelor științifice. Apare întrebarea, organizația care desfășoară doar activitate de pregătire și perfecționare a cadrelor științifice (să înțelegem, că sunt cele acreditate pentru Ciclul II și III)? Sau, mai mult decât atât, organizații de drept privat care au în activitatea sa inovarea și transfer tehnologic, pot fi considerate ca fiind din cadrul sistemului de cercetare-inovare? Din aceste considerente se propune formularea Art. 7¹: Sistemul de cercetare-inovare – ansamblul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării de drept public și de drept privat. (Căci apare senzația de a fi unele delimitări între arealul de cercetare-inovare și cercetare-dezvoltare. Și nu este clar pe unde trece).</p>	
4.	Art. 9	Se acceptă

	<p>Expertiză – evaluare a programelor, propunerilor de proiecte, rezultatelor proiectelor la partea de excelență științifică, actualitate, perspectiva pentru implementare, cât și argumentarea costurilor solicitate pentru realizare.</p> <p>Art. 11</p> <p>Monitorizare - supraveghere, măsurare și verificare sistematică a unei activități din punctul de vedere al performanțelor și al eficienței folosirii resurselor umane, materiale și financiare, precum și progresul activităților desfășurate pentru atingerea obiectivelor stabilite.</p> <p>(S-ar putea întâmpla, ca supraveghind, măsurând și verificând cât de bine se utilizează resursele, precum și cât de corect este la executări conștientizarea măsurilor adecvare pentru atingerea obiectivelor, să lipsească o viziune la capitolul avansării către obiective. De aceea, se propune introducerea aspectului de verificare a progreselor lucrărilor în cadrul proiectelor).</p>	
<p>Nu se acceptă</p> <p>Definiția propusă este o parafrază a celei existente, fără o modificare esențială.</p>	<p>5.</p> <p>Art. 13</p> <p>Punctul (1). Finanțare instituțională - corelată cu resursele umane, infrastructura de cercetare, performanța instituțională, volumul și complexitatea activităților planificate spre realizare în anul de referință.</p>	
<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile privind finanțarea instituțională o să fie detaliate în Metodologia de finanțare instituțională, aprobată de Guvern.</p>	<p>6.</p> <p>Art. 23</p> <p>Punctul (2). Infrastructura de cercetare include: cum ar fi colecțiile, arhivele sau (se propune a substitui „datele” cu „baze, bănci, obiecte ale proprietății intelectuale și fonduri de date științifico-tehnologice” (Art. 30, 32, 33 și 36 ale prezentului document)). În cadrul infrastructurii de cercetare este prevăzută colaborarea prin intermediul schimbului de date cu caracter științific, prin prisma conceptului Știință Deschisă. Pentru aceasta datele trebuie să fie</p>	
<p>Nu se acceptă</p> <p>Definiția a fost preluată din Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013</p>	<p>7.</p>	

	<p>structurate conform unor rigori stabilite în documentele respective. Dacă datele vor fi păstrate în câmpuri cu formate aleatorii, contribuția și valoarea lor științifică va fi una limitată.</p>	
<p>8.</p>	<p>Art. 60¹ Punctul (2). Se propune a adăuga în componență, alături de reprezentanții fondatorilor organizațiilor din domeniile cercetării și inovării și personalitățile științifice recunoscute național/internațional, reprezentanți ai autorităților publice centrale (altele decât fondatorii), din considerente de conexiune a mediului de cercetare și inovare cu sectorul respectiv, pentru a facilita legătura sinergică între necesitățile apărute și sprijinul prin oferirea soluțiilor din cercetare-inovare.</p>	<p>Nu se acceptă Pomind de la scopul și atribuțiile Consiliului Consultativ pentru Știință și Tehnologie, fondatorii organizațiilor din domeniile cercetării și inovării asigură întreg spectrul de domenii științifice.</p>
<p>9.</p>	<p>La Art. 14 Este prevederea, precum că, persoana fizică ce desfășoară activități în domeniile cercetării și inovării poate fi calificată ca subiect al domeniilor cercetării și inovării. Întrebarea este, cine califică această activitate? În cadrul căror priorități strategice este desfășurată activitatea? Deoarece, după cum este formulat, nu este exclusă activitatea unei persoane fizice la domiciliu, creându-și careva „condiții de infrastructură”, uneori sunt cazuri chiar și de înregistrare a obiectelor de proprietate intelectuală la nivel de brevet de invenții, în urma cărora persoana pretinde că este cercetător. În Art. 28 și Art. 75 a) este stipulat, că obiect al evaluării din partea ANACEC a capacităților de cercetare și inovare servește doar organizația din domeniile cercetării și inovării. În această ordine de idei, pentru a exclude nedumerirea la acest capitol, se propune a reformula la Art. 14 „... și persoana fizică,</p>	<p>Nu se acceptă În conformitate cu Art. 101 din Codul cu privire la știință și inovare, unitatea primară în domeniile cercetării și inovării este cercetătorul științific. Cercetătorii științifici se pot constitui în grupuri, organizații (asociații) obștești, se pot angaja la organizații din domeniile cercetării și inovării cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, în conformitate cu cadrul normativ.</p>

	<p>încadrată în activitățile din domeniile cercetării și inovării”. De ce „încadrată” și nu „angajată”, pentru a nu impune anume angajarea în state, în cazurile (dar ele există) în care persoana dorește și are capacitatea de a se conecta în aceste activități în cadrul proiectelor desfășurate în cadrul organizațiilor, fără a pretinde la remunerare. Totodată, se propune a exclude sintagma „desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova”, deoarece activitatea la o tematică relevantă pentru prioritățile strategice din cadrul Programelor de stat poate fi desfășurată și peste hotare, în cadrul mobilităților științifice, cum ar fi Bursele Marie-Sklodowska Curie și altele.</p>	
<p>Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2/6207 din 14.04.2023)</p>	<p>Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p>	<p style="text-align: center;">Se ia act</p>
<p>Centrul de Armonizare a Legislației (aviz nr. 31/02-69-4141 din 18.04.2023)</p>	<p>Proiectul de Lege pentru modificarea Codului cu privire la știință și inovare nr. 259/2004 își propune să îmbunătățească funcționalitatea sistemului de cercetare și inovare, prin includerea unor prevederi cadru privind mecanismul de finanțare publică a domeniilor cercetării și inovării, corelat cu evaluarea organizațiilor de drept public din domeniu, reieșind, inclusiv, și din recomandările experților independenți prezentate în Raportul Comisiei Europene „Cu ambiție pentru transformare – Evaluarea finanțării cercetării, infrastructurilor de cercetare și legăturilor dintre știință și industrie în Republica</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenii de „cercetător debutant” și „cercetători experimentați” nu se regăsesc în legislația națională de specialitate.</p> <p>Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004 cât și Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018 nu face distincție între cercetătorii aflați în primii ani de activitate sau cei care dispun de experiență. Astfel, potrivit Art. 29 din Cod, cercetător științific – persoană cu studii superioare, cunoștințe, abilități și competențe</p>

	<p><i>Moldova</i>", elaborat pentru a identifica și aborda noile provocări rezultate în contextul: evaluării sistemului de finanțare publică a cercetării; construcției unei politici comprehensive pentru dezvoltarea și exploatarea eficientă a infrastructurilor publice de cercetare; măsurilor destinate consolidării legăturilor dintre cercetare și mediul de afaceri.</p> <p>Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscribează reglementărilor europene statuate la nivelul UE, subsemnate <i>Spațiului European de Cercetare</i> pe segmentul normativ <i>Știință și Cercetare</i>.</p> <p>Prin Acordul de Asociere cu UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind promovarea cooperării în toate domeniile activităților de cercetare științifică civilă, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (CDT), pe baza interesului reciproc (Cap. 24 „Cooperarea domeniului activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative”).</p> <p>Astfel, din perspectiva proiectului examinat, prezintă relevanță prevederile Concluziilor Consiliului privind guvernanța Spațiului european de cercetare, adoptate de Consiliu la 30 noiembrie 2018, Recomandării (UE) 2021/2022 a Consiliului din 26 noiembrie 2021 privind un pact pentru cercetare și inovare în Europa, precum și prevederile Recomandării 2005/251/CE a Comisiei privind Carta europeană a cercetătorilor și un Cod de conduită pentru recrutarea cercetătorilor.</p> <p>Totodată, menționăm și recomandarea Comisiei Europene expusă în Raportul său privind aplicarea unei abordări mai integrate a guvernanței inovării, care ar atrage sectorul privat, ar îmbunătăți</p>
<p>într-un domeniu științific, care desfășoară activități de cercetare și inovare.</p>	

orientarea măsurilor de cercetare și inovare și ar crea oportunități economice, investiții și întreprinderi noi. Totodată, Comisia Europeană menționează despre capacitatea de absorbție limitată pentru cercetare și inovare, dezvoltarea infrastructurii fiind necesară pentru punerea în aplicare a științei deschise, inclusiv, prin implicarea cetățenilor, a comunităților locale și a societății civile.

Ca urmare a examinării modificărilor propuse la Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004, menționăm următoarele:

Prin art. I, pct. 1 (modificarea art. 5 – 7 din Cod) au fost preluate definițiile noțiunilor de „cercetare fundamentală”, „cercetare aplicată”, „dezvoltare experimentală”, astfel cum sunt definite în Manualul Frascati.

Celelalte noțiuni, propuse pentru includere în art. 7¹, 13, 23 și 28 – „sistem de cercetare-dezvoltare”, „ finanțare instituțională”, „infrastructură a domeniilor de cercetare și inovare”, „evaluare”, au fost elaborate și definite reieșind din recomandările expuse în Raportul Comisiei Europene „Cu ambiție pentru transformare – Evaluarea finanțării cercetării, infrastructurilor de cercetare și legăturilor dintre știință și industrie în Republica Moldova”. Subsecvent, prin art. I, pct. 7 (modificarea art. 52 din Cod), au fost introduse prevederi ajustate privind finanțarea prin competiții de proiecte în domeniile cercetării și inovării, conform prevederilor din Anexa 2 Finanțare instituțională de bază și finanțare instituțională pe bază de proiecte: definiții importante ale Raportului Comisiei Europene menționat *supra*.

Prin art. I, pct. 9, art. 92 din Cod, au fost completate atribuțiile organizației din domeniul

cercetării și inovării, privind asigurarea integrității și eticii activităților de cercetare—inovare, în conformitate cu codurile de bune practici naționale și internaționale, ceea ce corespunde prevederilor expuse în Cap. I(1) ale Recomandării (UE) 2021/2022 privind valorile și principiile pentru cercetare și inovare aplicabile în Uniune, precum și prevederilor Cartei europene a cercetătorului, referitor la principiile generale și cerințele aplicabile cercetătorilor (Secțiune 1, Carta europeană a cercetătorilor din Anexa la Recomandarea 2005/251/CE).

Totodată, în scopul consolidării activităților autorității publice centrale în domeniul elaborării politicilor în domeniile cercetării și inovării, este propusă instituirea unui Consiliu Consultativ pentru Știință și Tehnologie (art. 60¹). Consecutiv prin art. 95 și 95¹ a fost inclusă o nouă structură organizațională în domeniul cercetării și inovării, și anume „unitatea de cercetare și inovare fără personalitate juridică”. În context, menționăm că, aceste dispoziții sunt norme de creație națională care vin să fortifice sistemul național în domeniile cercetării și inovării, în vederea dezvoltării și promovării unor politici integrante, care nu contravin normelor UE în doemniu.

Cu referire la completarea art. 105 privind condițiile ocupării funcțiilor științifice în vederea atragerii tinerilor în activitatea de cercetare și inovare, menționăm că Manualul Fraskati reflectă definiția noțiunii generale de „cercetător”. În consecință, cercetătorii sunt: „specialiști implicați în conceperea sau crearea de noi cunoștințe, produse, procese, metode și sisteme, precum și în gestionarea proiectelor în cauză”. Mai exact, cercetătorii sunt toate persoanele care desfășoară o activitate profesională în scopul C&D în orice

etapă a carierei, indiferent de clasificarea lor. Acesta include orice activități în domeniul „cercetării de bază”, „cercetării strategice”, „cercetării aplicate”, al dezvoltării experimentale și al „transferului de cunoaștere”, inclusiv, inovația și activitățile de orientare, supraveghere și activități pedagogice, gestionarea cunoștințelor și drepturilor de proprietate intelectuală, valorificarea rezultatelor cercetării sau jurnalismul științific.

Totodată, se face distincție între cercetători debutanți și cercetători experimentați:

(i) termenul „cercetător debutant” se referă la cercetătorii aflați **în primii patru ani** (echivalentul în normă întregă) ai activității lor de cercetare, inclusiv, perioada de formare pentru cercetare;

(ii) „cercetătorii experimentați” sunt definiți ca fiind cercetătorii **care dispun de cel puțin patru ani** de experiență în cercetare (echivalentul în normă întregă) de la obținerea diplomei de studii universitare care le permite accesul la studii de doctorat, în țara în care au obținut gradul/diploma sau cercetătorii care deja sunt **titulari ai unei diplome de doctorat**, indiferent de timpul necesar pentru obținerea acesteia (Secțiune 3, Definiții din Anexa la Recomandarea 2005/251/CE).

În context, reieșind din scopul propus de autor, privind reformarea și dezvoltarea sectorului astfel încât să fie atractiv și tinerilor cercetători, prin crearea unor condiții atractive, inclusiv, prin atragerea acestora în programele de cercetare europene destinate acestora, recomandăm actualizarea definiției de „cercetător”, precum și uniformizarea definiției de „cercetător debutant din Cod la definiția utilizată în cadrul normativ european în doemniile cercetării și inovării.

	<p>În concluzie, constatăm că proiectul național supus avizării nu reprezintă un exercițiu de transpunere directă a legislației Uniunii Europene, dar vine să alinieze cadrul juridic național la prevederile europene în domeniile cercetării și inovării, prin includerea unor prevederi cadru privind mecanismul de finanțare publică a domeniilor cercetării și inovării precum și definirea unor noțiuni în domeniu.</p>	
Avizare II		
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 18-28/1681 din 12.06.2023)	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Serviciul de Protecție și Pază de Stat (aviz nr. 2/1630 din 12.06.2023)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 03-1723 din 14.06.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 42/2634 din 12.06.2023)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/780 din 09.06.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 21-3043 din 12.06.2023)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/1-4870 din 09.06.2023)	<ol style="list-style-type: none"> 1. La pct. 6, din rațiuni de ordin gramatical, este necesară scrierea cuvântului „Articolul” sub forma „Articolele”. 2. La actualul pct. 7, la textul propus pentru art. 60¹ alin (5), apreciem că nu ar fi necesară precizarea, în sensul că „activitatea în calitate de membru al Consiliului Consultativ pentru Știință și Tehnologie nu este remunerată”, motiv pentru care propunem a fi eliminată. Or, în caz contrar, se poate interpreta că, în situația în care nu s-a specificat că, activitatea în cadrul consiliului nu 	Se acceptă Nu se acceptă <p>În cadrul primei avizări, întru excluderea unor interpretări ambigue privind posibilitatea utilizării surselor financiare bugetare, Ministerul Finanțelor în calitate de supervisor principal la nivelul finanțelor publice, a insistat asupra introducerii alin. (5) în varianta definitivată a proiectului.</p>

		este remunerată, de fapt se are în vedere că beneficiază de aceasta din urmă.	Propunere similară a parvenit și de la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, care a propus substituirea sintagmei „principii benevole” cu reglementări care dispun că activitatea în cadrul Consiliului va fi fără remunerare.
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/1-17/47 din 13.06.2023)	3.	La actualul pct. 11, în privința art. 105, semnalăm că, în cazul expunerii în redacție nouă a unor elemente de structură consecutive se formulează o singură dispoziție de modificare. Astfel, la art. 105, normele ce vizează modificarea alineatelor (5) și (6) vor fi precedate de partea introductivă, cu următorul cuprins: „alineatele (5) și (6) vor avea următorul cuprins:”.	Se acceptă
Academia de Științe a Moldovei (aviz nr. 237-07/7 din 12.06.2023)		Luând în considerare necesitatea urgentării aprobării proiectului de Lege menționat mai sus în scopul asigurării cadrului normativ adecvat pentru activitatea domeniului de cercetare și inovare, inclusiv finanțarea instituțională, Academia de Științe a Moldovei își retrace propunerile de modificare a articolelor 13, 16, 23, 60, 64, 65, 66, 67, 68, 95 cu condiția ca până la sfârșitul lunii iunie curent să fie format un grup de lucru, care ar examina modificările ulterioare ale unor articole din Cod, ce vizează activitatea AȘM, aducând cadrul normativ la forma, care ar permite activitatea eficientă a acesteia.	Se acceptă
Ministerul Culturii (aviz nr. 05-09/1456 din 12.06.2023)		Comunică susținerea proiectului indicat supra, fără obiecții și recomandări	
Ministerul Sănătății (aviz nr. 19/2033 din 12.06.2023)		Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	
Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (aviz nr. 136 din 08.06.2023)		Nu are obiecții și propuneri	

Centrul Național Anticorupție
(aviz nr. ELO23/8823
din 23.06.2023)

Proiectul legii pentru modificarea Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării, în scopul modificării unor prevederi în vigoare din Codul cu privire la știință și inovare, în vederea modernizării cadrului normativ pentru eficientizarea sistemului național de cercetare și inovare, și asigurarea nivelului necesar de stabilitate și predictibilitate a acestuia.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la îmbunătățirea funcționalității sistemului de cercetare și inovare, în contextul evaluării sistemului de cercetare și inovare din Republica Moldova.

Se ia act

Ministru

Anatolie TOPALĂ